

(Блиц, 26. децембар 2008)

Разлике око Нафтне индустрије Србије, који је продат склапањем најгорег уговора који је Србија потписала од 2000. године, нису једини проблем владајуће коалиције. Највећи проблем је то што Влада Србије нема ауторитет да спроводи политику због које је изабрана, и то мора хитно да се реши - каже Млађан Динкић, лидер Г17 плус и потпредседник Владе Србије.

Динкић наводи да очекује од Тадића, као демократског председника, да прихвати разлике у мишљењима око појединих питања и да Влади хитно да одрешене руке у спровођењу коалиционог програма.

- Нисмо правили коалициони савез због успостављања поданичког односа према Русији, већ због убрзања европских интеграција и укупних друштвених реформи. Наш став о НИС је исти као и пре формирања ове владе. Међутим, иако је пре неколико дана у Москви потписан изузетно лош уговор за Србију, то данас није једини проблем с којим смо суочени.

Шта је онда највећи проблем?

- Највећи проблем је криза ауторитета Владе. Влади је у последња три месеца свесно одузиман ауторитет, а они који су то радили, или нису били свесни последица или су намерно радили против сопствене државе. Задње је време дошло уколико један војник данима води медијску кампању и јавно прозива министра одбране. Осим тога, управни одбори појединих државних предузећа доносе одлуке које су супротне одлукама Владе. Министарством финансија фактички управља неко ван Владе, премијеру се не дозвољава да спроведе мере које му струка налаже, а министар економије има везане и руке и ноге у спровођењу економске политике - таква влада свима који је посматрају са стране с правом делује као неспособна, неефикасна и неуспешна. Оваква болесна ситуација се одмах мора прекинути, да би рад у Влади добио смисла, да би се доносиле одлуке које су корисне за грађане. Влади хитно мора да се врати изгубљени ауторитет како би министри могли да раде свој посао и преузму пуну одговорност.

Ко вуче konce у Влади?

- Ако је неко незадовољан персоналним саставом Владе и учинком министара, онда треба да их мења, а не да им руши ауторитет служећи се интригама, подметањима, лажима и општим загађивањем атмосфере у медијима и друштву. Очигледно да је председник државе окружен медијским маговима који су вероватно успешни у вођењу

маркетиншких кампања, али сигурно нису способни да сагледају реалан живот, да реше конкретне проблеме и очито не знају како Влада функционише. То више не сме и не може да се толерише.

Тадић је значи једини ауторитет?

Ако је то тако и уколико он то заиста жели, онда он мора да сноси потпуну одговорност за све штрајкове, кризе и проблеме са којима се Србија суочава. Бојим се да је то превелик терет за било ког појединца.

Зашто седите у Влади која нема ауторитет?

Најлакше је одустати, али тако не можете ништа да промените. О овоме месецима разговарам са својим колегама. Видимо проблеме и имамо идеје како да их решимо. Договоримо се са коалиционим партнерима о свему, а онда се ништа не деси. То се зове импотентност. Себе не сматрам ни импотентним, ни неспособним. То се мора променити, а време цури.

Колико има времена?

- Од мене се очекује да трчим најбрже на свету, а везане су ми и руке и ноге. Иста је ситуација и са другим министрима који нису из моје странке. Или ћемо људски и професионално да радимо и одговарамо за свој рад, или да видимо шта је друго решење.

Да ли то значи да обарате Владу?

- Сигурно нећу обарати Владу. Али ако се очекује да ћутим о проблемима и да одговарам за нешто што није у мојој моћи, ни надлежности, не пада ми на памет. Ако неко мисли да је врхунска срећа бити министар, грдно се вара. Уопште ме не занима позиција министра, већ да ли сам у стању да урадим нешто добро за своју земљу. Сада радимо килаво и неефикасно и сви виде да Влада нема ауторитет.

Која предузећа не слушају Владу?

- Управни одбор „Галенике“, Управни одбор ПИМ „Иван Милутиновић“, „Слобода“ из Чачка... Једноставно, људи су осетили да Влада нема ауторитет, да се њоме управља ван ње, па су се осилили и надгласавају министре. Неки од државних институција праве маркетиншке агенције, а од политике маркетинг. Ако направе добар рејтинг, мисле да су постигли резултат, а то што Србија клизи у понор - баш их брига. Институције се морају бавити животом обичних људи, а не рејтинзима политичара.

Реконструкција или нови избори?

Владу је формирао председник Тадић као неко ко је добио највише гласова на изборима. Он одлучује о њеном персоналном саставу и року трајања. Ако жели успешну Владу, а верујем да жели, нека пусти Владу да ради свој посао. Владом се не може управљати са стране.

Колико сте спремни да чекате на решење проблема?

- Надам се да ће нам Нова година донети нови модел понашања, нову енергију и атмосферу како бисмо могли да остваримо циљеве око којих смо се окупили.

Дали смо НИС и испали наивни ?

- Дали смо НИС, а немамо магистрални гасовод. Испали смо наивни. Сигурно је да чланови Владе који су гласали на телефонској седници нису прочитали уговор, јер нису ни имали времена да га прочитају. Кључне ствари које су изношене у јавност нису тачне и представљају обману грађана. Није тачно да је услов за раскид уговора ако „Гаспром“ не инвестира у НИС, већ само ако у року од четири године не обезбеди кредит за НИС. То су две сасвим различите ствари. „Гаспром“ треба до 2012. да обезбеди кредит од 500 милиона евра НИС, али не постоји чврста обавеза да се тај новац и инвестира до тада. Напротив, самим уговором је прецизирано да се тај рок може продужавати. Ово је први уговор за који ја знам, који је противан законима Србије, јер се НИС изузима од санкција уколико загађује животну средину. Ма каква штета да настане радом Рафинерије у Панчеву, Србија ће платити штету у износу до сто милиона евра, али неће моћи да кажњава НИС осим у случају тоталне хаварије. Овим су везане руке и министру Дулићу. Поставља се још једно питање - ако је председничка изјава довољна гаранција за гасовод, зашто онда Руси уопште праве економску студију изводљивости? Зашто одмах не крену да граде гасовод? На то нико није дао озбиљан одговор.

Да ли то ви тврдите да председник онда обмањује јавност?

- Говорим о томе да они који су му спремали изјаве обмањују јавност. Можда је баш због тога и усвојен на телефонској седници Владе, што је сасвим непримерено уколико се заиста ради о уговору који доноси епохалне користи Србији.

Оптужујете већи део Владе да је потписао уговор који није у складу са законом?

- Несумњиво је да су одређени чланови уговора противзаконити. Уговором је ван снаге стављен и Закон о приватизацији. Србија се тако одрекла могућности да се штити од евентуалног лошег управљања НИС. Може овај уговор да хвали Министарство иностраних послова колико год хоће, али овај уговор неће похвалити ниједан озбиљан економиста ни правник. Ово је очито политички уговор.

Ако јесте политички, да ли је вредео зарад неких политичких интереса Србије?

- Никада нисам чуо који су то конкретни геополитички интереси Србије због којих треба жртвовати најпрофитабилнију компанију у земљи.

На седници Владе било је приче да договор о НИС значи подршку Русије за улазак у ЕУ?

- То је апсолутна бесмислица. Овај уговор нема никакве везе са нашим европским интеграцијама. Али овде нису криви Руси, они су постигли све што је у њиховом интересу.

Па ко је крив?

- Сви они који су у Србији гласали за овакав уговор. За две године ће бити много јасније ко је био у праву. Волео бих да ме време демантује и да ја не будем у праву. То би било много јефтиније за Србију.